

Američané před jednou z největších pevností Evropy

PO odstranění výběžku při St. Mihiel v Lotrinsku skvělými operacemi amerického vojska, opevněné město Metz opět stává se do popředí zájmu jako eil nového náporu. Poslední zprávy z bojiště naznačily, že některé z vnějších opevnění tohoto proslulého města, jež hrálo v historii několikrát důležitou úlohu, jsou již v dostřelu těžkého dělostřelectva spojenců.

Metz byly pevností od dnů císařství římského a vždy považovány byly za jednu z nejsilnějších bašt Evropy. Ve starověku známé byly pod jménem Divodorum a v jejich okolí často sváděny byly bitvy. Pevnost nikdy nebyla dobyta útokem, jakkoli častokrát změnila svoje pány. Leč obléhatelé získali vždy nad ní mocí jen zradou, smlouvou anebo vyhlášením. Ani v roce 1870, kdy kapituloval zde francouzský maršál Bazaine s armádou o 173,000 mužích, nebyly Metz Pruskými napadeny přímo. Pevnost byla vydána v důsledku tří porážek francouzského vojska v její okolí, u Colombey-Neuilly, Mars-la-Tour a Gravelotte.

Metz jsou kapitolou německého Lotrinska a dle posledního sčítání měly něco přes 75,000 obyvatel vedle silné posádky. V dřívějších dobách Metz byly osvojem bodem nepravdivého pomezí oddělujícího Franky, Celty a Gauly na západě a jihu od Germánů na východě a severu. Po celá staletí krok váleku mezi Romány a Germány šel se přes toto město a zase zpět. Bitvy sváděny byly v jeho okolí a armády byly znovu seskupovány s Metami vždy jako ústředním bodem plánů strategie soupeřících národností, jež to považovány byly za klíč v překážce mezi latinskou a germánskou civilizací. Metz a Strassburg jsou dvěma západními branami do Německa.

Římané užívali Metz jako severní základny proti germánským barbarům a spojili je vojenskocestou s Tonlem, Verdunem a s jinými vojenskými tábory. Od Metz římské legie podnikaly nájezdy do téměř neproniknutelného Černého Lesa na východě a do lesnatých a bažinatých krajů na severu a západě. Smlouvu v Mersenau a uzavřenou v roce 870, Metz dostaly se do moci Východní Frankonie, nyníšního Německa. Rykle získávaly na své důležitosti jako průmyslové a hraničářské město a ve století třináctém povýšeny byly na svobodné město císařské. V době reformace Metz staly se opět střediskem latinsko-germánského zápasu. Během těchto dob náboženského neklidu Metz dostaly se do rukou Francie a Francouzům příznány byly mírem Westfálským v roce 1648. — Pod francouzskou správou zůstalo město až do pruského záboru v roce 1870.

Území kolem Metz považuje se za silně strategicky důležité a z toho důvodu turisté a obyvatelé nemohou se tu volně pohybovati. Turisté s fotografickými kamerami byli tu vždy stráženi neb zaháněni. Město leží v úrodném a krásném údolí, jež vine se mezi pahorky k severu a západě se směrem k hornatému francouzskému pomezí. Na výšinách, mezi průsmyky a úžlabinami, a na ostrých hrotech horských hřebců jsou pevnosti, jež chrání město Metz a údolí, vinoucí se mezi Francií a Německem. Těchto pevností zřízeno bylo kolem města velké množství v okruhu šesti mil od města.

Město samotné nalézá se nad vtokem řeky Seille do Moselly, asi jedenáct mil na východ od francouzského pomezí. Je zbudováno mezi dvěma řekami a na ostrovcích Moselly. Větší část města je starého původu s úzkými a křivokými ulicemi, lemovanými starožitnými a malebnými budovami. Němčé je tu také mnoho nových a nádherných budov a řada rovných a moderních ulic. Leč i v době míru na Metech je patrné, že jsou určeny, aby hrály důležitou úlohu ve válce. Jakkoliv mají kolem 75,000 obyvatel civilních,

jejich vojenská posádka, která i v době míru je tvořena nějakými 25,000 muži, monopolisuje si pozornost na všech hlavních ulicích a promenádách. Ve městě samotném, stejně jako v jeho okolí, jsou veliké vojenské kasárny.

Okolí Metz je překrásné. Na všechny strany táhnou se hřebeny zelených zalesněných pahorků nad údolími. Tyto pahorky jsou nejenom silně zalesněné, ale také značně nepravdivé, tvoříce tak nepřístupný terrain pro útočící armádu k vojenským operacím. Opevnění města ve velkém zahájeno bylo již za panství Francouzů a Němci opevnění doplnili a sesílili.

Hlavní pevnosti Metz byly zbudovány od roku 1899. Před tím opevnění sestávalo výhradně z přestavěných francouzských pevností, kterými erháno bylo město v roce 1870, vedle několika nových pevností v blízkosti města. V roce 1899 bylo uznamenáno, že pevnosti tyto nalézají se v přílišné blízkosti města, než aby je mohly chrániti před střelbou z nových dalekonosných děl.

Počínaje rokem 1899, Němci zbudovali nový řetěz pevností a průměrná jejich vzdálenost od okrajů Metz je devět tisíc yardů. Bylo nutno s ohledem na výhody půdy zbudovati některé pevnosti v značné vzdálenosti od města a některé v menší, ale diametr pevnosti je asi osmáct mil. Této vzdálenosti bylo třeba, aby město nemohlo býti bombardováno, aspoň ne dříve, dokud nepřítel ne zmocní se jedné anebo více pevností anebo dokud děla v nich nemlučí.

Hlavními z tohoto nového vnějšího řetězu trvalých pevností, počinaje pravým břehem Moselle, jsou pevnosti: Haeseler, Sommy, Wagner, Arny, Sorbey, Mont Landremont, St. Barbe, Argency, Lothringen, Montigny, Kaiserin a Kronprinz. Trvalé pevnosti z konkrétní, obklopené okopy a struhami a vyzbrojené mizitelnými děly, jsou ale jenom kostrou obran Metz. V pevnostech samotných nalézá se poměrně malé množství děl. Pro velké baterie zřízeny byly posíky v průčelí pevnosti těchto, anebo mezi nimi.

Pevnosti tyto spojeny jsou pásovou železnicí se skladišti v Metech. Pevnosti ze starších dnů ve vnitřní línii jsou od jedné do tří mil vzdáleny od města. Jsou to: počínaje opět na pravém břehu Moselly, pevnosti: Prinz August von Wuerttemberg, Goeben, Zastorf, Manteuffel, St. Eloy, Kamcke, Alvensleben, Friedrich Karl a Mannstein. V dřívějších dobách město obehnané bylo hradbami, tyto však před přitomením válkou byly zrušeny jako nepotřebné a zůstala z nich jenom řada malebných bran, jež doposud jsou jednou z okras města, dodávajíce mu starožitného rázu.

V městě je nádherná gotická kathedrála a řada jiných starožitných chrámů. Je přirozeno, že je tu velká zbrojárna, jakoz i čestlostěká škola. Průmysl města je dosti vyvinutý a byly tu před válkou značné rozsáhlé továrny na kůži, jehly, zbraně, sukno, klobouky, umělé květiny a jiné.

TOVARYŠOVÉ ČERNÉ ZRADY

ODHALENÍ bolševické zrady na Rusku ve spojení s německými intrikami na východě Evropy, jež v průběhu minulého týdne učiněno bylo vládní úřadovnou k informací veřejnosti a zdůrazněno bylo autentickými dokumenty, jež nalézají se v originálech, ve fotografiích či ověřených opisech v rukou amerických autorit, nebylo žádným překvapením pro ty, kdož sledovali bedlivě mocené vlnění v Rusku, kde události vyvíjely se s kaleidoskopickou rychlostí. Zrada ruského národa bolševiky byla jasna od toho okamžiku, kdy ujali se otěží vlády nad nešťastnou zemí, rozzeranou vnitřními zápasy a třídně zneptelenou na nejvyšší stupeň.

Již jejich vstup na jeviště ruské tragedie spojen byl s jistými úkazy, dle nichž dalo se sonditi,

že jsou herci, jež režisérem jest německý generální štáb. Jejich vítězství v Petrohradě nikterak nepřekvapilo ty, kdož sledovali, jak osudným pro ruskou revoluci byl režim slabocha Kerenského, který dovolil, aby duch ruské armády byl zdrzen zradci, uplacenými Němci, a rehnul ani přstem, když bolševická zrada zřizovala svoji baštu v Kronštadte — u samotných bran Petrohradu. Muž, jež osudná hra náhody postavila v čelo obrovité říše, omámen byl do té míry vírou ve svou sílu a důležitost, že nedovedl se soustřediti na zajištění nejpodstatnějších složek pořádku v říši a nechal podkopávati si půdu pod nohama.

Sám značnou měrou usnadňoval práci bolševikům svými rozkazy o zrušení různých trestů v armádě a o uvolnění disciplíny. Jakkoliv vydával se za znalce ruské duše, mladý a slávyčtivý tento právník nechal ani svého okolí. — Směr budoucích událostí bylo možno uznamenati jenom vyhlášením z okna Zimního paláce, v kterém se usadil, a ve velké nádhře žil, ale Kerenský zdál se býti raně slepotou, jež byla důsledkem jeho meteorického vzestupu na jevišti ruských převratů. Chodil ze schůze do schůze a potěšeně nahlázel v pronášení řečí, plných zdánlivě zářících raket, jimiž spíše chtěl ozářiti svoji postavu před světem, než zapáliti v srdečích ruských mužů oheň nového nadšení pro zápas za krvavě získanou svobodu.

A příprava těchto řečí, plných lesklých frází, jimž marně snažil se dodávati náteru státnického rozumu, zabírala veskerý jeho čas, tak že nenalézá chvíli, aby uznamenal černé mraky na obzoru a říše se katastrofou svého slaboského režimu. Zatím co ruská fronta hroutila se pod údery Němců a v důsledku podvratné práce bolševických zrádců v německém žoldu, Kerenský blýskal se svým řečnickým uměním v shromážděních petrohradských. Neměl ani tolik vůle a tolik autority, aby nařídil zničení posádkám petrohradským, odbočivějším "navrátnicím revolucí," aby nastoupily pochod na frontu. Zmohl se jenom na "vyjednávání" s touto zhyčkanou posádkou, mezi kterou v té době pracovali již Němčkem zakopaní zradci.

A právě v tomto nedostatku rozhodnosti a autority vězí úspěch bolševické revoluce, která napsala na svůj štít: Mir za každou cenu. — Petrohradská posádka přijala s otevřenou náručí bolševické zradce, poněvadž přišli jí uchrániti před posláním na frontu a to je přičina, proč převrat byl tak rychlý a pro Lenina a Trockého tak snadný. Kerenský sražen byl s takovou rychlostí dolů, s jakou vystoupil na obzor nového ruského pořádku. A vlna bolševické zrady pak rozlila se tak rychle po nešťastné ruské zemi, že v proudu události následujících nebylo ani času uznamenati německé ruce, jež všechno řídily.

Byly však patry již v onom okamžiku, kdy uzavřeno příměří, jež bylo předehrou k jednání v Břestu Litevském, jež mohlo by se nazvati komedií, kdyby nebylo v něm tolik strašlivé tragiky. Trocký počínal si jako vyškolený herec a pokrytecká jeho hra vystupuje ve světle ještě strašlivějším nyní, kdy je známo, že vlastně v té době kupní smlouva mezi bolševiky a německým generálním štábem byla podepsána a zbylo jenom sehrát tuto hru, aby narypán byl písek do očí světu a ruskému zmámenému lidu.

O tom, jak znamenitě Trocký sehrál svoji úlohu v Břestu Litevském, v tom nešťastném městě, kde čachrovalo se mezi zrádnými svůdci a německými intrikáři o osudu stamilionového národa a země se 180,000,000 obyvatel, a s jehož jménem spojeny budou nejtemnější kapitoly dějin ruského lidu, svědčí okolnost, že po jeho generálním německým štábem předem schválené a zdánlivě protimperialistické řeči, lesklí spojenci o překot a vyskytly se hlasly, že vlastně ten Trocký je bá-

Denní signální lampa.

Tento kaprál poskytuje signály prostřednictvím elektrické denní signální lampy.

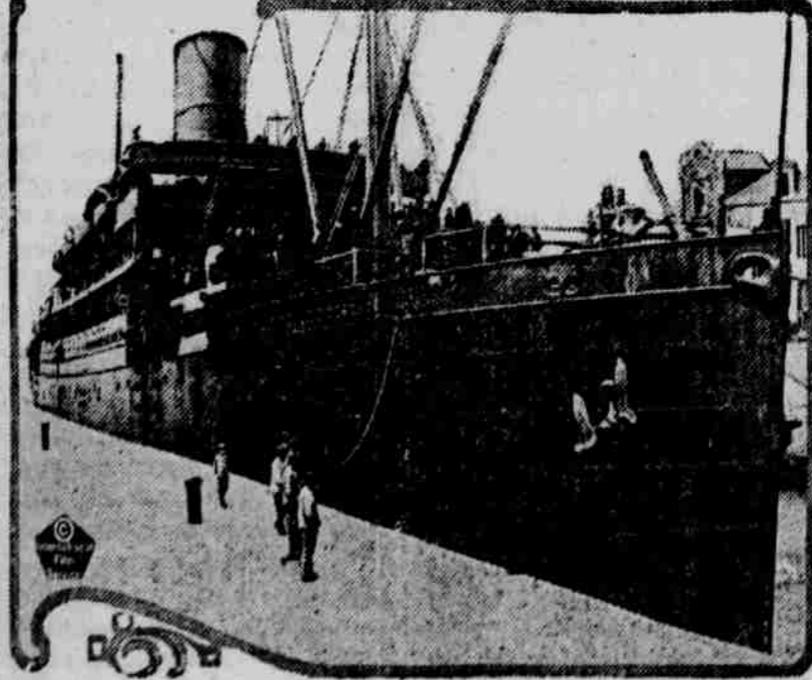
Jeden člověk, který řekl Němcům do očí to, co nikdo jiný před tím se neodvážil. Svět byl nakloněn vřítí jeho řeč podle její nominální ceny, netuše, že jednalo se o šalebnou hru bolševických zrádců a německých imperialistů, jež měla zakryti pravé záměry obou těchto společených rot.

A ještě na rozkaz o demobilisaci ruských armád, jakkoliv mír nebyl podepsán, dával se svět jako na přemřtšené radikalismu, nemaje tušení o tom, že všechno to nalézalo se v německém programu, aby německé armády mohly bez odporu vstoupiti do ruských linií a vzít si veskerý tu nahromaděný materiál, jehož cítili velký nedostatek. Svět ještě tehdy nevěděl, že opatření toto nalézalo se v kupní smlouvě, dle které ruský národ měl býti připraven o všechny své možnosti k obnovení zápasu. A kdybychom rozboru podrobovali všechny události následující, zabírali baltických provincií, Finska, Ukrajiny a jižního Ruska, sledovali bychom, že všechno vypočteno bylo s matematickou přesností a prováděno bylo dle předem stanoveného plánu Berlína.

Bolševici nepropůjčili se Němcům jenom ku zradě svého vlastního lidu, ale i ku zradě a poskožení bývalých spojenců Ruska, — jak o tom svědčí dokumenty, čípejí opatření k vyvolání vzpour, stávek a výbuchů ve Spojených Státech a jinde. Je dlouhá historie zrad v annálech světových, ale není případu podobného se zradou takové velikosti, jaké dopustili se bolševici. Není možno si mysliti, že by poctiví Rusové neviděli než spojenci a stavěli se proti ní, leč neměli opory ve svém zápasu.

První poskytnuta byla jim československým vojskem, které znamenalo tu propast, do které šla se nešťastná Rus a odvážilo se k podniku, jenž mohl by býti nazván šíleným, kdyby nebyl setkal s tak skvělým zdemem. Bolševická zrada měla vyvrholiti v zradě vojsk malého národa, který upjal na ně veskeré své naděje na ločení svobody. Ale narazila tato černá zrada na něco, co není majetkem ruských lidových mass. Narazila na inteligenci vysoce vzdělaného národa, jež rozpoznala nebezpečí a postavila se mu na odpor. Tato vysoká inteligence, dosto- tečně zkázněná, aby postaviti se mohly na odpor proti vojsku če-

Někteří z druhého milionu Američanů.

Americký transport Momus přibyl právě do francouzského přístaviště se svou kvotou druhého milionu amerických vojáků, poslaných do zámoří.

ského slovenskému, spojeneckému a loyálnímu Rusů? Pravíme, nikoliv! Německo-ruská aliance nemůže mnoho změnit na situaci. — Německo nemůže poslati na východní frontu příliš mnoho svého vojska, ježto nemůže dovoliti v těchto kritických chvílích zeslabení vojsk na západě. Krom toho blíží se zima, která zastaví boje v Rusku a německé shory, poslané k Povolží, přinuceny byly by k nečinnosti, zatím co bylo by jejich třeba na západě. Rusko není nyní schopno opatřovati výživu ani pro svůj lid a svoje vojska a poslaní německých shorů na východ znamenalo by zřízení dlouhých komunikačních linií z Německa přes ruské stepi k Povolží. K tomu nezbyvá Němcům času, ani materiálu, ani mužstva, neboť tyto komunikační linie bylo by nutno hájiti a strážiti jakoby procházely nepřátelskou zemí.

Němci mají jisté záměry s touto novou aliancí, ale staví na písku. Počítají, že podaří se jim shromáždit a pod německými důstojníky vyvíčiti armádu o dvou milionech a postaviti ji proti spojencům, kteří tak nuceni byli by poslati desetkrátě tolik vojska do Ruska, než měli v úmyslu. Němci kalkulují, že to mohlo by vésti k zeslabení anebo zanedbávání západní fronty spojenců. — Ale Němci mají malou naději na zorganizování takové armády. — Ruská bolševická vojska jeví neochotu k boji a dávno by zanechala svého odporu proti československému vojsku, kdyby nebyla podepřena německými a maďarskými zajatci, ježž mobilisace proti spojencům byla z Berlína nařízena.

Krom toho práce Němců a bolševiků narážela by na odpor socialistů revolucionářů, nejsilnějších dnů ruské strany, jež je vysloveně protiněmecká, konstitučních demokratů a sociálních demokratů, známých jako menševici. Dvě posléze jmenované strany jsou protiněmecké cítení jako první a kdyby členové jejich přinuceni byli do vstupu do nové armády, pracovali by proti Německu aneb snažili se aspoň podkopati ducha armády. A armáda, v které nalézaly by se nepokojné živly, nebyla by schopna vítězství, stejně jako nebyla schopna armáda rakousko-uherská, přes to, že nalézala se pod německými důstojníky. A tyto nespokojené živly ruské hledaly by příležitost ku vzdání se spojení, v kterýchž viděly by své záchrance, stejně jako činili slovanští vojini v armádě rakouské. Němci a bolševici nemohou se těšiti naději na vybudování armády, sestávající z Rusů.

Vykonal všechno, co bylo v jeho moci a překonav nepochybně očekávání svých zaměstnavatelů v Berlíně, Lenin sděluje nešťastnému svedenému lidu, že uzavře alianci s imperialistickým Německem, aby zajistil svobodu proletariátu. Nemůže býti větší cynismu. Nemůže býti větší pokrytectví. Odhalení strašlivé zradě neotřese černými dušemi bolševiků. Svědomí u nich patří k překonaným pojmům. Zradě na nešťastném národě má se dostati koruny.

Situace tato zdála by se značně nebezpečnou pro spojence, kdyby bolševici byli v tak silné posici jako před zahájením československého odboje. Bolševické panství se hrouť a nepozvednou ho ani německé bodáky. Záchrana ruskému lidu přichází od dalekého východu a severu a Německu nepodaří se použití ruské mužné síly proti spojencům na východě. — Prohlášení Leninovo, které jistě je důsledkem nové zrady a nové podepsané smlouvy s německým generálním štábem, je naznačením, že centrální mocnosti uznávají již existenci východní fronty.

Jsmo před otázkou: Bude německá důkladnost schopna zorganizovati v Rusku armádu, dostatečně zkázněná, aby postaviti se mohly na odpor proti vojsku če-

skoslovenskému, spojeneckému a loyálnímu Rusů? Pravíme, nikoliv! Německo-ruská aliance nemůže mnoho změnit na situaci. — Německo nemůže poslati na východní frontu příliš mnoho svého vojska, ježto nemůže dovoliti v těchto kritických chvílích zeslabení vojsk na západě. Krom toho blíží se zima, která zastaví boje v Rusku a německé shory, poslané k Povolží, přinuceny byly by k nečinnosti, zatím co bylo by jejich třeba na západě. Rusko není nyní schopno opatřovati výživu ani pro svůj lid a svoje vojska a poslaní německých shorů na východ znamenalo by zřízení dlouhých komunikačních linií z Německa přes ruské stepi k Povolží. K tomu nezbyvá Němcům času, ani materiálu, ani mužstva, neboť tyto komunikační linie bylo by nutno hájiti a strážiti jakoby procházely nepřátelskou zemí.

Němci mají jisté záměry s touto novou aliancí, ale staví na písku. Počítají, že podaří se jim shromáždit a pod německými důstojníky vyvíčiti armádu o dvou milionech a postaviti ji proti spojencům, kteří tak nuceni byli by poslati desetkrátě tolik vojska do Ruska, než měli v úmyslu. Němci kalkulují, že to mohlo by vésti k zeslabení anebo zanedbávání západní fronty spojenců. — Ale Němci mají malou naději na zorganizování takové armády. — Ruská bolševická vojska jeví neochotu k boji a dávno by zanechala svého odporu proti československému vojsku, kdyby nebyla podepřena německými a maďarskými zajatci, ježž mobilisace proti spojencům byla z Berlína nařízena.

Krom toho práce Němců a bolševiků narážela by na odpor socialistů revolucionářů, nejsilnějších dnů ruské strany, jež je vysloveně protiněmecká, konstitučních demokratů a sociálních demokratů, známých jako menševici. Dvě posléze jmenované strany jsou protiněmecké cítení jako první a kdyby členové jejich přinuceni byli do vstupu do nové armády, pracovali by proti Německu aneb snažili se aspoň podkopati ducha armády. A armáda, v které nalézaly by se nepokojné živly, nebyla by schopna vítězství, stejně jako nebyla schopna armáda rakousko-uherská, přes to, že nalézala se pod německými důstojníky. A tyto nespokojené živly ruské hledaly by příležitost ku vzdání se spojení, v kterýchž viděly by své záchrance, stejně jako činili slovanští vojini v armádě rakouské. Němci a bolševici nemohou se těšiti naději na vybudování armády, sestávající z Rusů.

Vždyť již dnes bolševici mohou spoolehnoti se jenom na Lotyšy v odboji proti československému vojsku. A jestliže Lenin nemůže spoolehnoti se na svou vlastní rudou gardu, jak mohl by se spoolehnoti na nějakou novou armádu, jejíž utvoření nebylo by lidem víráno, a jak mohl by ji utvořiti s ohledem na dishorganisaci dopravy a hospodářských podmínek? — Kdyby Němci chtěli v tom směru vykonati něco, byli by nuceni nejdříve zreorganisoovati ruský železniční system, ruskou policii a upravit hospodářské poměry a na to nezbyvá již nyní času.

A tak taková aliance s Ruskem, jakkoliv Němci si mnoho od ní slibují, byla by vlastně přítěží. Němci, místo aby získali pomoc od bolševiků, budou nuceni přispěchat k jejich pomoci. Postoupili dále spojení do vnitru Ruska, Němci budou nuceni obhajovati posíci bolševiků, poněvadž bolševici sami toho schopni nejsou a je otázkou, učiní-li tak na škodu západní fronty, kde nepo- chybne dojde k rozhodnutí tohoto velkého světového zápasu.

Jako znovuzrozený. — "Když se cítím znaveným nebo slabým," píše p. O. Grendal z Belt, Mont., "vezmu několik dávek Dr. Petera Hoboka a v několika dnech se cítím jako znovuzrozený. Jest to ten nejlepší lék pro mladé a staré a měl by býti chován v každém domově. Jsem nyní šedesát sedm roků star." Tento starý, oblíbený, bylinný lék není prodáván lékárníky. Píšte na Dr. Peter Fahrney & Sons Co., Chicago, Ill. — Adv.